

**ДО
АКРЕДИТАЦИОННИЯ СЪВЕТ
НА НАОА
СОФИЯ**

ДОКЛАД

**НА
ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ ПО СОЦИАЛНИ И ПРАВНИ НАУКИ, СИГУРНОСТ И
ОТБРАНА
ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗВЪРШЕНОТО ОЦЕНЯВАНЕ ПО ПРОЦЕДУРА ЗА
ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА „ТРУДОВО ПРАВО И
ОБЩЕСТВЕНО ОСИГУРЯВАНЕ“, ОТ ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 3.6.
ПРАВО, ОБЛАСТ НА ВИСШЕТО ОБРАЗОВАНИЕ 3. СОЦИАЛНИ, СТОПАНСКИ И
ПРАВНИ НАУКИ В ЮРИДИЧЕСКИЯ ФАКУЛТЕТ ПРИ ВЕЛИКОТЪРНОВСКИЯ
УНИВЕРСИТЕТ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“**

Уважаема госпожо Председател на АС на НАОА,

Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана представя на Вашето внимание настоящия доклад за резултатите от извършеното оценяване по процедурата за извършената проверка по процедура за програмна акредитация на докторска програма „Трудово право и обществено осигуряване“, от професионално направление 3.6. „Право“ във Великотърновския университет „Св. Св. Кирил и Методий“.

Докладът е разработен в съответствие с чл. 78 и чл. 88а, ал. 7 от ЗВО, чл. 38, ал. 1 от ПДНАОА и съгласно критериалната система за програмна акредитация на докторска програма.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ - ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО

IV. ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ЧАСТ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№ по ред	Решения	Номер и дата на протокол / дата на извършено действие
1	Откриване на процедура от АС	Пр. № 26/ 28.10.2021 г.
2	Утвърждаване на състав на ЕГ от АС	Пр. №13/02.06.2022 г.
3	Извършено посещение на ЕГ във ВУ	По документи
4	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПК	Пр. № 21/11.09.2023 г.
5	Обсъждане и приемане на доклада на ПК и изпращането му до ВУ за становище	Пр. № 27/04.12.2023 г.
6	След изтичане на срока по чл. 35, ал. 2 от ПДНАОА (относно становището на оценяваната институция) ПК предоставя доклада на АС	

Определената от Акредитационния съвет Експертна група по процедурата е в състав:

1. доц. д-р Ивайло Иванов Стайков – Нов български университет – ръководител на Експертната група
 2. доц. д-р Андрей Сашов Александров – Институт за правни науки при БАН – член на Експертната група
 3. Ангелина Стефанова Богданова – редовен докторант РУ „Ангел Кънчев“ – член на Експертната група
- Наблюдаващ процедурата – доц. д-р Маргарита Чешмеджиева – член на ПКСПНСО.

Към Юридическия факултет на ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ са акредитирани единадесет докторски програми в ПН 3.6. Право – „История на правото“, „Теория на държавата и правото“, „Конституционно право“, „Административно право и административен процес“, „Гражданско и семейно право“, „Гражданско процесуално право“, „Финансово право“, „Наказателно процесуално право (Наказателен процес)“, „Международно право и международни отношения“, „Наказателно право“, „Трудово право и обществено осигуряване“.

През 2017 г. ЮФ на ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ получава програмна акредитация за обучение на докторанти по докторска програма „Трудово право и обществено осигуряване“, в професионално направление 3.6. Право, с оценка 8.58 и за срок от 5 години.

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

На 28.09.2017 г. Акредитационният съвет на НАОА утвърждава доклад на Постоянната комисия по повод искането за акредитация на докторската програма, подадено от ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“, и взема следното решение:

1. Дава програмна акредитация на докторска програма „Трудово право и обществено осигуряване“ в професионално направление 3.6 Право от област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки на Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“ на основание обща оценка: 8,58 (осем цяло и петдесет и осем стотни).

2. Срокът на валидност на акредитацията е ПЕТ години, съгласно чл. 79, ал. 4 от Закона за висшето образование.

В решението си за програмна акредитация на докторската програма АС на НАОА е формулирал следните **три препоръки**:

Препоръка № 1: Да се разработи унифициран индивидуален учебен план за редовна и задочна докторантура в докторската програма „Трудово право и обществено осигуряване“, с хорариум и кредити, в съответните години от обучението. Срок: месец януари 2018 г.

Обучението на докторантите във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ се осъществява по индивидуален учебен план (ИУП), който се изготвя въз основа на **приет от Академичния съвет на ВТУ групов учебен план (ГУП) по съответната докторска програма**, чрез който се цели повишаване качеството на подготовка на редовните и задочните докторанти. В изпълнение на направената препоръка са предприети действия по изготвянето на Групов учебен план (ГУП) по акредитираната ДП „Трудово право и обществено осигуряване“ в съответствие с изискванията на Правилника за прием и обучение на докторанти във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“. В ГУП по ДП „Трудово право и обществено осигуряване“, който по същността си представлява „унифициран индивидуален учебен план“ по препоръката на АС на НАОА, са предвидени необходимите дисциплини, които включват: задължителни дисциплини (Трудово право и Осигурително право), избираемите дисциплини (Административно право; Административен процес; Медиация) и факултативни дисциплини, сред които Общ курс по методология и методика на изследователската работа (с „Основи на академичното писане“); Въведение в нормативната регулация; Приложни компютърни и информационни технологии; Език и право; Философия на правото; Общо учение за държавата; Общо учение за правото. *Може да бъде направен изводът, че препоръката е изпълнена.*

Препоръка № 2: 2. Да се предвидят групови форми за обучение на докторантите по методологията и методиката на правно-социалните изследвания, научна и научноизследователска етика. Срок: месец януари 2018 г.

В изпълнение на препоръка № 2, във връзка с препоръка № 1, е разработен груповия учебен план по акредитираната ДП „Трудово право и обществено осигуряване“ в съответствие с изискванията на Правилника за прием и обучение на докторанти във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, в който сред факултативните дисциплини, покриващи изискванията за обучение по акредитираните докторски програми в професионалното направление е **включена дисциплината „Общ курс по методология и методика на изследователската работа“ (с „Основи на академичното писане“)**. Същата е предвидена за всички докторанти от ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ (редовна, задочна и самостоятелна форма на обучение) и учебните занятия по нея, вкл. аудиторната заетост (лекции и упражнения) се провеждат групово със всички докторанти, като се разглеждат теми, свързани с изискванията за написване на научен труд, в частност на дисертационен, методологията и методиката на правно-социалните изследвания, включително и използването на социологически методи за събиране на емпирична информация от документални източници и проучване на експертно мнение, въпросите на научната етика и научно-изследователската дейност. *Може да бъде направен изводът, че препоръката е изпълнена.*

Препоръка № 3: 3. Да се осигурява мобилност на докторантите по трудово право и обществено осигуряване в партньорски университети или по други линии. Срок: постоянен с ежегодно отчитане.

В процеса на обучението на докторантите във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“, и в частност от обучаващата катедра, е осигурена възможност за мобилност в чуждестранни академични институции – партньори на ЮФ на ВТУ, както и по програмите за академичен обмен на ВТУ, вкл. и да провеждат срещи с научни работници от страната и чужбина. Предвидено е и обучението им в курсове по чуждоезиково обучение, като традиционно докторантите в Юридическия факултет на ВТУ са привлечени и в научноизследователските проекти на факултета. На докторантите е осигурена възможност за участие в различни академични прояви - конференции, кръгли маси и пр. в други университети в страната. През акредитационния период докторанти по ДП „Трудово право и обществено осигуряване“ не са реализирали мобилност. *С оглед на което изпълнението на препоръка № 3 на НАОА следва да продължи.*

Обучаваните докторанти в катедра „Публичноправни науки“ по докторска програма „Трудово право и обществено осигуряване“ към момента на извършване на проверката:

Докторант	Научна специалност	Форма на обучение	Дата на зачисляване	Дата на отчисляване	Научен ръководител	Тема на дисертацията	Дата на защита
Гергана Кирилова-Андреева	Трудово право и обществено осигуряване	Самотоятелна	01.07.2018 г.	10.02.2020 г. Отчислен с право на защита	Доц. д-р Нина Гевренова	"Правен режим на осигурителните вноски в държавното обществено осигуряване"	26.06.2020 г. Защитил
Миглена Нечева	Трудово право и обществено осигуряване	Редовна	01.12.2018 г.	28.02.2023 г. Отчислен БЕЗ право на защита	Доц. д-р Нина Гевренова	"Осигурителноправен режим на безработицата"	–
Цветан Терзийски	Трудово право и обществено осигуряване	Редовна	01.12.2022 г.	–	Доц. д-р Нина Гевренова	"Правна характеристика на иска по чл. 344, ал. 1, т. 4 от КТ - поправка на основанието за уволнение, вписано в трудовата книжка или в други документи"	–

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ –ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО

СТАНДАРТ 1. ПОЛИТИКА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО
По 1.1.1.

Обучението на докторантите по докторска програма „Трудово право и обществено осигуряване“ се провежда в съответствие с мисията, приоритетите и целите на Великотърновския университет, както и с действащата национална и университетска правна рамка, определена в:

- нормативните актове, регламентиращи държавната политика в сферата на висшето образование в България и неговото качество; националните стратегически документи в сферата на образованието и научните изследвания;
- относимите университетски нормативни актове: Правилник на Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“, Правилник за придобиване на научни степени във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, Правилник за прием и обучение на докторанти във Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“ и др.;
- университетски ръководни документи: Стратегия за развитие на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ (2012–2025); Политика по качеството на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“; Стратегия за интернационализация на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ за периода 2020/2023 г.; Система за управление на качеството; стандарти; процедури;
- факултетни нормативни актове: Правилник за дейността и устройството на Юридическия факултет на ВТУ.

По 1.1.2.

Политиката, на която се подчинява ръководството на ВТУ за управление на качеството при обучението на докторанти в университета, вкл. и във ЮФ, е синхронизирана с общата стратегия за развитие на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ (2017-2025 г.)

ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ е първият държавен университет в страната, получил сертификат по международен стандарт за качество БДС EN ISO 9001:2015. Управлението на качеството на обучението във ВТУ се основава на Ръководство на системата за управление на качеството във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ и Системата за управление на качеството във ВТУ, в съответствие с изискванията на БДС EN ISO 9001:2015, февруари, 2016 г., утвърдена с Решение на Академическия съвет на ВТУ от 22.02.2016 г.

Създаден е *Център по управление на качеството*, който е на подчинение на ресорен заместник-ректор, отговарящ за управлението на качеството, акредитацията и учебните планове. Той е и председател на *Университетската комисия по управление на качеството и акредитацията*. *Факултетната комисия по управление на качеството* включва преподаватели от трите катедри на ЮФ, студент и представител на практиката. Системата по качеството е пригодена за оценка на качеството и на докторските програми, с възможност за отчитане на тяхната специфика.

В съответствие с *Процедурата по управление на качеството ПР1-04-01* се извършват **годишни планови одити** на специалност „Право“ за съответствие на дейностите, процесите и продуктите със изискванията на СУК на ВТУ, включващи и докторските програми. Вътрешните одити се извършват от одиторски комисии, които се назначават със заповед на ресорния зам.-ректор.

През акредитационния период в Юридическия факултет на ВТУ са извършени регулярните планови вътрешни одити за съответните учебните години, последният от които е за учебната 2021/2022 г. В одитните доклади е отбелязано, че не са установени критични несъответствия. В два от докладите има предписани коригиращи действия с отчетено изпълнение на предписанията.

По 1.1.3.

Опитът на университета се изразява в организационно-кадровата политика на ВТУ и подготовката за осигуряване на качествено обучение посредством осигуряване на хабилитиран преподавателски състав по докторските програми. Преподавателският състав на ЮФ не само

участва в множество вътрешни и международни научни форуми, но и организира такива, чрез което разширява и обогатява информираността си относно актуалните тенденции в научните изследвания.

Тематиката на докторската програма „Трудово право и обществено осигуряване” с основание е включено в тематичната линия на образователната и изследователската дейност на водещата катедра „Частноправни науки“, въпреки че проблематиката на научните изследвания по осигурително право са преди всичко в областта на публичноправните науки.

По 1.1.4.

Във ВТУ е създадена *Комисия по етика*, която следи спазването на нормите на *Етичния кодекс на работещите във ВТУ*. Работата на този орган е регламентирана от *Правилник за работата на Комисията по етика във ВТУ*, публикуван на сайта на Университета.

Във ВТУ е създаден и *Съвет по интелектуална собственост*, който следи за нарушения на *Правилника за защита на интелектуалната собственост във ВТУ* от 2017 г. Съгласно вътрешните университетски правила научните трудове, включително и дисертациите, се проверяват за автентичност чрез функциониращата от 2018 г. системата *Plagscan* <http://www.uni-vt.bg/bul/pages/?zid=1&page=1242>. Документирана е една процедура за проверка на автентичност на дисертационен труд (за предотвратяване на плагиатство) по ДП „Трудово право и обществено осигуряване“ в катедра „Частноправни науки“ през 2020 г.

През време на акредитационния период не са констатирани прояви на дискриминация, изпитни измами и плагиатство, свързани с докторската програма по трудово право и обществено осигуряване.

Констатации на Постоянната комисия за изпълнение на стандарт 1:

- *Обучението по ДП „Трудово право и обществено осигуряване” се осъществява в съответствие с мисията, целта и задачите на ВТУ, съответно на ЮФ на ВТУ, и е напълно в съответствие с действащото в страната законодателство в областта на висшето образование и науката и с вътрешната нормативна уредба в Университета. Тематиката на докторската програма съответства на тематичната линия на образователната и изследователската дейност на водещата катедра „Частноправни науки“.*

- *Обучението по докторската програма е подчинено и се контролира съобразно изградената във ВТУ, публично оповестена и с официален статус, система за управление на качеството, като са съобразени нейните специфики.*

- *Във ВТУ се прилагат правила за етични отношения, за недопускане на прояви на дискриминация, изпитни измами и плагиатство, които са приложими и за акредитираните докторски програми, вкл. и в ЮФ на ВТУ.*

СТАНДАРТ 2. РАЗРАБОТВАНЕ И ОДОБРЯВАНЕ НА ПРОГРАМИТЕ

По 2.1.1.

Учебната програма е структурирана съгласно нормативните изисквания (на МОН и на ВТУ) и създава възможност да се обезпечи предвиденото учебно съдържание. Обучението на докторантите по ДП „Трудово право и обществено осигуряване” е напълно в съответствие със съвременните концепции в областта на трудовото право и общественото осигуряване. Чрез нея ще се предоставят на докторантите академични знания и умения, включително тези, които могат да повлияят на тяхното личностно развитие и могат да се прилагат в бъдещето им професионално развитие.

Докторската програма „Трудово право и обществено осигуряване” е с добре изразени очаквани резултати, за които може да се съди от нейните цели, задачи и тематични проучвателни направления. Акцентира се върху формите за контрол и оценяване постиженията на докторантите.

По 2.1.2.

Великотърновският университет разполага със строго регламентирани процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация (квалификационни характеристики, учебни планове и програми).

ВТУ е приело стандарти за разработване на учебната документация за обучение в ОНС „доктор” във всичките ѝ форми на обучение – редовно, задочно, дистанционно и на самостоятелна подготовка. Мнението на докторантите задължително се отчита при определяне темата на дисертацията, подготвянето на индивидуалния план и на работните годишни планове.

Катедра „Частноправни науки“ периодично разглежда учебната документация по докторските програми и при необходимост се правят мотивирани предложения до Факултетния съвет за промени. През изминалия период на акредитация един докторант в катедра „Частноправни науки“ и двама представители на потребителите на кадри съвместно с преподавателите от тази катедра участват в анализирането и периодичното актуализиране на учебната документация на ДП „Трудово право и обществено осигуряване“, за да отговаря тя на съвременните достижения на правните науки.

По 2.1.3.

Докторската програма „Трудово право и обществено осигуряване” има за основна цел подготовката на високо квалифицирани специалисти в областта на правните науки, в частност – трудово право и осигурително право, с висока реализация в съдебната система, държавната администрация, адвокатурата и консултантския бизнес. Програмата има за цел да осигури подготвянето от ЮФ на свои бъдещи преподавателски кадри, като се осъществява постепенна приемственост между водещите учени и утвърждаващите се именно в ЮФ на ВТУ по-млади преподаватели и изследователи; да произведе обществен ефект, като отговори на търсенето от други работодатели на високо квалифицирани и тясно специализирани юридически кадри.

Конкретна цел при обучението на всеки отделен докторант по трудово право и обществено осигуряване е неговата подготовка да се осъществява на качествено ниво съобразно нарасналите изисквания в националното и европейското университетско образователно пространство, да завършва успешно и в срок.

Задачите при обучението на докторанти по трудово право и обществено осигуряване са: задълбочена профилирана подготовка по научната специалност; специализирана езикова подготовка; извършване на специализирани изследвания с теоретичен и практико-приложен характер; упражняване на преподавателска дейност; навременно осъществяване на дейностите по докторантурата, вкл. и създаване на условия за приключване в срок и успешна защита на дисертационния труд; постигане на международна сравнимост на получаваните знания и формираните способности; придобиване на умения за научно-изследователска работа – самостоятелно и в екип; придобиване на умения за успешна преподавателска дейност.

Документацията по докторската програма предписва, а осъществяваното обучение на докторантите реализира на практика интелектуални качества и практически умения, които трябва да са придобили докторантите след завършване на обучението си. Това се осъществява чрез: развиване на научни качества на докторантите; насърчаване на изследователската им дейност и на подготвянето на публикации с контрол върху тяхното качество; развиване на преподавателски и педагогически качества; подкрепа в осъществяването на международни контакти с цел натрупване на опит в чужда научна среда и повишаване на квалификацията. С оглед спецификата на докторската програма, необходимо е допълването на списъка на препоръчителната литература актуална българска и чуждестранна литература.

По 2.1.4.

Към ДП „Трудово право и обществено осигуряване” в ВТУ има заявен потребителски интерес от страна на различни съдилища и прокуратури от Великотърновски съдебен окръг; Инспекция по труда – Велико Търново и нейните поделения в областта; Дирекция „Бюро по труда”, Великотърновска адвокатска колегия. Бъдещите потенциални работодатели безспорно

ще бъдат сред средите на съдебната система, държавната администрация, адвокатурата и консултантския бизнес. Не трябва да се пренебрегва и възможната реализация на защитилите дисертационен труд в областта на трудовото право и общественото осигуряване и в структури на Европейския съюз и органи на международни правителствени и неправителствени организации.

Обявяването на конкурси по брой на местата и по форма на обучение се обсъжда и преценява с оглед на нуждата от собствени преподаватели по специалността в катедрата и от заявени желанија/намерения от страна на мотивирани външни кандидати. За отбелязване е, че към днешна дата в ЮФ на ВТУ има необходимост и достатъчен хорариум за назначаването на асистент по двете задължителни учебни дисциплини „Трудово право“ и „Осигурително право“.

По 2.1.5.

Изготвянето на учебната документация и обучението по ДП „Трудово право и общественото осигуряване“ се базират на доброто познаване на образователната среда в тази научна област в национален и международен контекст.

Докторската програма дава възможност и за зачисляване на докторанти на ЮФ като докторанти и на чуждестранни научни организации, както и за обучаване на чуждестранни докторанти. Акредитация на докторски програми по трудово право и общественото осигуряване имат: Русенският университет „Ангел Кънчев“, Пловдивският университет „Паисий Хилендарски“, Софийският университет „Св. Климент Охридски“, Университетът за национално и световно стопанство, Югозападният университет „Неофит Рилски“, Нов български университет и Икономическият университет – Варна.

Към момента на извършване на проверката не са предоставени данни аналогичните програми на кои ВУ и организации в чужбина са взети предвид при разработването на програмата.

По 2.1.6.

Във ВТУ са приети процедури за разработване, одобряване, наблюдение, контрол, оценка на състоянието и обновяване на учебната документация, като част от системата за управление на качеството. Вътрешните одити, извършвани от университетската и факултетната комисия по качество, включват контрол и оценка и по акредитираната докторска програма в съответствие със специфичните за докторантурите показатели.

Процедурите за наблюдение, контрол и оценка на документацията, свързана с докторските програми, на университетско ниво се осъществяват от *Центъра за управление на качеството*. Отдел „Докторанти“ към дирекция „Научна, проектна и библиотечно-издателска дейност“ на ВТУ поддържа и съхранява централизирана база данни за докторантите. За всеки записан докторант се разкрива персонално досие, в което се прилагат документите и материалите, отнасящи се до приема, статуса, индивидуалния учебен план и неговите годишни обсъждания, положените изпити, работата на докторанта, подготовката на дисертационния труд и др. Копие от това дело се съхранява и в обучаващия факултет.

Отдел „Докторанти“ проследява и контролира правилното изпълнение на всички процедурни стъпки и на документацията от момента на обявяване на кандидат-докторантския конкурс до издаването на диплома на защитилия докторант. Отделът поддържа и архив със защитените дисертации и авторефератите към тях.

Констатации на Постоянната комисия за изпълнение на стандарт 2:

- *В ЮФ на ВТУ е създадена организация и съществуват стандарти за разработване, одобряване, прилагане, контрол и оценка на учебната документация по ДП „Трудово право и общественото осигуряване“. Последната се обновява при необходимост със зачитане мнението на докторантите.*

- *Програмата за ОНС „доктор“ по „Трудово право и общественото осигуряване“ е*

представена чрез документация, задаваща правилно определени цели и задачи, интелектуални качества и практически умения, които трябва да придобият докторантите. Те се обучават съобразно съвременните образователни концепции и постижения в областта на познанията по трудово право и обществено осигуряване.

- Докторската програма е съпоставима с аналогични програми у нас и позволява мобилност на докторантите. Препоръчително е ЮФ на ВТУ да продължава да използва възможностите в рамките на добре развитата си система за академичен обмен да осигурява при необходимост мобилност на докторанти по трудово право и обществено осигуряване в партньорски университети или по други линии за подготвяне на библиографии, проучване на литература и други дейности във връзка с дисертационните им изследвания.

СТАНДАРТ 3. ОБУЧЕНИЕ, ПРЕПОДАВАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ, ОРИЕНТИРАНИ КЪМ ДОКТОРАНТИТЕ

По 3.1.1.

Обучението за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ по научната специалност „Трудово право и обществено осигуряване“ се осъществява в редовна, задочна, дистанционна или самостоятелна форма на обучение. Редовната и самостоятелната форма на обучение са с продължителност до 3 години, а задочната и дистанционната – до 4 години. Минималният срок на обучение е 1 година.

Обучението на докторантите се извършва по следните направления, осигуряващи комплексна подготовка съобразно установените критерии за придобиване на ОНС „доктор“, с присъждане на 180 кредита: теоретична подготовка, включваща: самостоятелна работа по специализирана литература; регулярна индивидуална работа с научния ръководител под формата на консултации и научни дискусии; аудиторна заетост чрез посещение на определени лекции и семинарни упражнения по специалността; подготовка относно: писането на научен текст; методологията на научното изследване; методиката и спецификата на юридическите научни изследвания; интерпретация на резултатите от емпирично изследване; стратегии за информационно търсене, участие в академичния живот на ВТУ: присъствие на семинари, конференции, кръгли маси и други публични научни изяви; изготвяне и представяне на научни доклади на такива форуми; участие в индивидуални и колективни научно-изследователски проекти; участие на докторантите в научния живот извън рамките на ЮФ: стимулира се представяне на резултати от техни изследвания на научни форуми у нас и в чужбина, формиране на педагогически опит и умения и поддържане и разширяване на чуждоезиковата компетентност.

Обучението на докторантите по трудово право и обществено осигуряване акцентира върху способността им да откриват и разработват значими правни проблеми, които имат специализирана насоченост в областта на трудовото и осигурителното право, самостоятелно да планират изследвания, като подбират адекватни методи, да представят и обсъждат резултатите в светлината на съвременните достиженията на правната наука.

Специфична възможност за подпомагане обучението на докторанти по докторската програма е и функционирането на Правна клиника към ЮФ с две секции „Граждански и семейно право“ и „Трудово и осигурително право“. Избираемата дисциплина „Клиничното обучение“, включена в учебния план на специалност „Право“, дава възможност студентите да придобиват практически знания и умения относно изготвяне на правни актове и становища в областта на трудовото и осигурителното право.

По 3.1.2.

Докторантите по трудово право и обществено осигуряване се обучават по индивидуални планове (образец на индивидуалния учебен план на докторанта за четирите форми на обучение са представени в приложение към Правилника за обучение на докторанти във ВТУ).

Индивидуалният план включва: дейности по анализ на състоянието на изследванията по дисертационния проблем; разработка на идеен проект; експериментални проучвания; подготовка и полагане на изпити; работа над дисертацията; педагогическа дейност и др. Научният ръководител и водещата катедра се стремят към максимална индивидуализация на задачите в плана, които да отчитат особеностите на темата на докторанта и неговата лична натовареност.

Изготвеният от научния ръководител и докторанта индивидуален план се обсъжда и приема на заседание на катедра „Частноправни науки“ и от Факултетния съвет на ЮФ, като впоследствие се утвърждава и от Академичния съвет на ВТУ.

По 3.1.3.

Контролът върху изпълнението на индивидуалните учебни планове на докторантите се осъществява от Катедрения съвет и Факултетния съвет. Периодичността е установена в индивидуалния учебен план на докторанта в съответствие с формата на обучение. Периодичността е на всеки три месеца, както и годишно отчитане на свършената работа по дисертационния труд за докторантите, които се обучават в редовна форма, и само годишно отчитане за докторантите в задочна, дистанционна и самостоятелна форма на обучение. Текущо всички етапи и дейности по индивидуалния план се следят и контролират от научните ръководители при оказване на нужната помощ. Контролът и оценката за изпълнението на индивидуалния план се извършват чрез тримесечни и годишни отчети и комплексна годишна атестация.

В края на всяка година от докторантурата докторантите представят годишен отчет, въз основа на който се атестират от Факултетния съвет. Отчетът се представя пред Катедрения съвет. Научният ръководител дава писмено мнение за работата на докторанта. Катедреният съвет приема становище за изпълнението на плана и оценка за дейността на докторанта. Катедреният съвет прави предложение за атестация на докторанта със съответната оценка. Предложението за атестация се утвърждава от Факултетния съвет.

По 3.1.4.

Формите за контрол и оценяване на постиженията на докторанта са регламентирани и публично оповестени. Най-важни от тях са изпитите (по научната специалност и по чужд език) и т.нар. „вътрешна защита“ – обсъждане на готовия дисертационен труд на разширено заседание на катедра „Частноправни науки“ в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за прилагането му, като от първостепенно значение е мнението на научния ръководител на докторанта.

В хода на обучението по ОНС „доктор“ за изпълнението на задачите по индивидуалния план и подготовката на дисертацията тежест се дава на мнението на научния ръководител на докторанта, който поставя ежегодна текуща оценка, изказва мнение по отношение готовността и качеството на дисертационния труд с оглед представянето му за вътрешна защита и пред научно жури, дава предложения и препоръки.

Във ВТУ съществува система за периодичен анализ на качеството на обучението, като се взема предвид мнението на обучаемите и мнението на потребителите на кадри. На интернет страницата на университета се съдържат хипертекстови връзки за анкетни проучвания, чрез които се събират мненията на всички групи от обществото, имащи отношение към учебния процес – кандидат-студенти, обучаеми (студенти и докторанти), потребители, като част от анкетите са със свободен достъп. Съществуващата система от анкетни проучвания гарантира, че мнението на обучаемите и на потребителите на кадри ще бъде отразено при промени в учебната документация.

По 3.1.5.

В *Правилника за прием и обучение на докторанти във ВТУ* са регламентирани *Правила за разглеждане на жалби от докторанти*. В отдел „Докторанти“ се поддържа регистър на

жалбите, подадени от докторантите. Отделът осъществява цялостното администриране на процедурата и комуникацията с докторантите, подали жалби.

Докторантите могат да подават *предложения и сигнали*, които се разглеждат по реда на Административнопроцесуалния кодекс от комисия, определена със заповед на ректора.

През акредитирания период не са докладвани случаи на разглеждане на жалби, сигнали или оплаквания на докторанти по трудово право и обществено осигуряване.

Констатации на Постоянната комисия за изпълнение на стандарт 3:

- *Подготовката на докторантите по трудово право и обществено осигуряване се реализира чрез съвременни образователни форми и методи и при използване на научните постижения в научната област. Използват се ясни и публично оповестени методи за оценяване на резултатите от работата на докторантите.*

- *Утвърдена форма на обучение на докторантите по докторската програма е индивидуалния учебен план. Експертната група препоръчва да се засилят груповите форми на обучение на докторантите по отношение на запознаването им с изискванията за написване на дисертационен труд, методологията и методиката на правно-социалните изследвания, научна и научноизследователска етика.*

- *Приети са по съответния ред и публично оповестени правила за разглеждане на предложения, жалби и сигнали от докторанти.*

СТАНДАРТ 4. ПРИЕМ, РАЗВИТИЕ, ПРИЗНАВАНЕ И ДИПЛОМИРАНЕ НА ДОКТОРАНТИТЕ

По 4.1.1.

Приемът и обучението на докторанти в Юридическия факултет на ВТУ, и в частност на докторанти по трудово право и обществено осигуряване, се извършват в съответствие с изискванията на разработените въз основа на националната нормативна уредба (ЗВО, ЗРАСРБ и Правилникът за прилагането му и други) вътрешно-нормативни актове: Правилник на ВТУ, Правилник за обучение на докторанти във ВТУ, Правилника на ЮФ на ВТУ, и други.

Великотърновският университет поддържа и съхранява централизирана база данни за докторантите чрез своя отдел „Научноизследователска, художествено-творческа и издателска дейност“ (НИХТИД). За всеки записан докторант в отдел НИХТИД се разкрива персонално дело, в което се прилагат материалите и документите, отнасящи се до приема, статуса, индивидуалния учебен план и неговите годишни обсъждания, положените изпити, работата на докторанта, подготовката на дисертационния труд и др. Копие от това дело се съхранява и в съответната обучаваща катедра. Докторантските главни книги се водят и съхраняват от длъжностни лица във факултетите, определени със заповед на ректора по предложение на деканите.

По 4.1.2.

Организацията и управлението на проектната дейност, като част от научно-изследователската дейност на ВТУ, са регламентирани от Правилника за научно-изследователската и художественотворческата дейност на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий. Централна роля за включването на докторантите в научноизследователската дейност имат организираните от ВТУ университетски проекти и прояви. Съгласно утвърдената практика във ВТУ, участието на докторанти в проекти, финансирани от университетския фонд „Научни изследвания“ е задължително.

Научните и художественотворческите прояви в университета се класифицират в следните групи: общоуниверситетски научни и художественотворчески прояви, факултетски конференции, изложби, концерти и студентски научни и художественотворчески прояви. Всяка година Академичният съвет приема и актуализира университетския научен и художественотворчески календар. Информацията за събитията от календара се обявява на

официалната интернет страница на ВТУ, като докторантите биват насърчавани да участват във всички прояви и научни форуми, организирани от университета.

Не са предоставени данни за участие на докторанти по трудово право и обществено осигуряване в научноизследователски проекти.

По 4.1.3.

Докторантите по трудово право и обществено осигуряване могат да осъществяват външна мобилност в периода на обучението си по програма „Еразъм+“, двустранни договори на ВТУ с чуждестранни университети и научни организации, по специализирани европейски програми. Международната дейност на ВТУ е регламентирана в Правилник за международно и вътрешно сътрудничество на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“. Тя се координира от отдел „Международно и вътрешно сътрудничество“, ръководен от зам.-ректор по международната дейност.

Докторантите имат възможност да осъществяват мобилност и по сключени от ВТУ договори за двустранно сътрудничество с университети в различни държави.

През акредитационния период докторанти по трудово право и обществено осигуряване не са осъществили мобилност към университети в чужбина по програма „Еразъм+“, програми за двустранно сътрудничество или по други програми.

Като форма на мобилност се разглежда участието на докторанти в обучения и семинари, свързани с тяхното професионално развитие като магистрати, адвокати и др.

Налични са данни за 10 участия на 2 докторанти по трудово право и обществено осигуряване в 10 научни форума – конференции, кръгли маси, семинари.

На университетско и факултетно равнище се стимулира участието на докторантите в различни научни форуми, включително и чрез организиране на *докторантски конференции*: Първа общоуниверситетска докторантска конференция „Младите изследователи в дигиталния свят“, 2019 г.; Втора общодокторантска научна конференция „Дигиталната хуманитаристика и перспективите пред българската наука“, 2020 г.

По 4.1.4.

Административното обслужване на докторантите се извършва от отдел „Докторанти“ към дирекция „Научна, проектна и библиотечно-издателска дейност“ и от „Организатор учебен процес“ на Юридическия факултет на ВТУ, където всеки докторант има досие. В личното досие на докторанта при „Организатор учебен процес“ на Юридическия факултет на ВТУ се съхраняват документите за прием и обучение: заповеди на ректора на ВТУ, протоколи от положените изпити, отчети, индивидуалния учебен план на докторанта. На всеки докторант се издава докторантска лична карта и книжка.

Реализацията на завършилите докторанти се проследява от Университетския кариерен център, клуб „Алумни“, както и от водещата катедра. Данни за това се предоставят от Юридическия факултет при провежданите годишни одити.

През акредитационния период 2017 г. – 2022 г. в докторската програма „Трудово право и обществено осигуряване“ са се обучавали **3 докторанта: 2 – в редовна форма на обучение и 1 – на самостоятелна подготовка**, успешно е защитил дисертационния си труд и е продължил академичната си кариера в университета, като от м. януари 2021 г. е главен асистент.

Констатации на Постоянната комисия за изпълнение на стандарт 4:

- *Във ВТУ са разработени вътрешнонормативни документи за функционирането на системата за обучение на докторанти – от приема до и след тяхната професионална реализация.*

- *На докторантите по трудово право и обществено осигуряване са осигурени възможности за участие в проекти и научни форуми на факултетно, университетско, национално и международно равнище. Оказва се финансова подкрепа за обучение и изследователска дейност на докторантите.*

- *На докторантите е осигурена възможност да осъществяват външна мобилност в периода на обучението си. Но обучаващата катедра следва да положи повече усилия, за да стимулира мобилността на докторантите, особено по програма „Еразъм +“.*
- *Създадена е административна система за регистриране хода на докторантурата и реализацията на завършилите докторанти. Има правила за признаване на докторантско обучение.*

СТАНДАРТ 5. ПРЕПОДАВАТЕЛСКИ СЪСТАВ

По 5.1.1.

Обучаващото звено – катедра „Частноправни науки” разполага със значителен брой преподаватели, от които 9 хабилиитирани преподаватели (от тях – 6 доценти и 3 професори), сред които по научната специалност „Трудово право и общественно осигуряване” се включват **един хабилиитиран преподавател** – доц. д-р Нина Милкова Гевренова и **трима нехабилиитирани преподаватели**: гл. ас. д-р Миролюб Енчев Топалов, гл. ас. д-р Гергана Бориславова Кирилова – Андреева и ас. Румен Георгиев Антонов. Катедрата разполага и с други хабилиитирани преподаватели на ОТД от сродни научни специалности, които при необходимост могат да се включват в обучението на докторанти по трудово право и общественно осигуряване.

Видно от публичния Регистър на академичния състав в Република България към Националния център за информация и документация (НАЦИД) в ЮФ на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ има един хабилиитиран преподавател, чиято квалификация е в областта на ДП „Трудово право и общественно осигуряване” – доц. д-р Нина Милкова Гевренова (без въведени наукометрични показатели за това висше училище). От същия регистър е видно, че Нина Гевренова е професор по същата научна специалност и в ЮФ на СУ „Св. Кл. Охридски“.

Хабилиитираният преподавател с квалификация в областта на научната специалност и ДП „Трудово право и общественно осигуряване” **Нина Милкова Гевренова**, която е на първи ОТД в СУ „Св. Климент Охридски”, е подала декларация, че на основание чл. 77, ал. 13 и чл. 78, ал. 13 от Закона за висшето образование ще участва в програмната и институционалната акредитация на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“.

По 5.1.2.

Според представената информация за научноизследователската и публикационната активност на хабилиитирания преподавател доц. д-р Нина Гевренова, обучавал докторанти по трудово право и общественно осигуряване през акредитационния период има:

- **13 публикации**: 1 монография; 6 студии и 6 статии.

- **7 сборника** - Нина Гевренова е съставител на 4 сборника по Социално и здравно осигуряване и 3 сборника по Социално подпомагане.

Акредитираната институция не е предоставила данни за участие на хабилиитирания преподавател в проекти, научни форуми и забелязани цитирания.

По 5.1.3.

Ръководствата на ЮФ на ВТУ и на обучаващата катедра продължават да осъществяват политика на осигуряване на креативна среда и професионално развитие на преподавателския състав с цел повишаване качеството на образователния продукт, включително и по отношение обучението на докторанти.

Академичният състав се атестира според нормативно установените изисквания, при което се следят параметрите на преподавателската и научната дейност – адекватност и атрактивност на учебните програми, публикационна активност, участие в научни форуми и научноизследователски проекти, поддържане на международни контакти и т.н. Процедурите по атестирането в ЮФ са заложили в Правилника за атестиране на преподавателските, научно-преподавателските и изследователските кадри във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий”. Атестацията

следва постановените в ЗВО срокове от пет години за хабилитирани и три години за нехабилитирани преподаватели.

Водещото обучаващо звено – катедра „Частноправни науки” има хабилитирани преподаватели на ОТД от сродни научни специалности, които при необходимост могат да се включват в обучението на докторанти по трудово право и обществено осигуряване.

Констатации на Постоянната комисия за изпълнение на стандарт 5:

• През акредитационния период, предвид изискванията на Закона за висшето образование относно програмната акредитация, ЮФ на ВТУ разполага с един хабилитиран преподавател на втори ОТД, който е подал декларация, че ще участва в програмната и институционалната акредитация на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, по научна специалност „Трудово право и обществено осигуряване” за осъществяване обучението на докторанти по ДП „Трудово право и обществено осигуряване”.

• Катедра „Частноправни науки” към ЮФ на ВТУ има хабилитирани преподаватели на ОТД от сродни научни специалности, които при необходимост могат да се включват в обучението на докторанти по трудово право и обществено осигуряване.

СТАНДАРТ 6. УЧЕБНИ РЕСУРСИ И ПОДПОМАГАНЕ НА ДОКТОРАНТИТЕ

По 6.1.1.

Юридическият факултет разполага с 1241 кв. м. площ, предназначена за провеждане на лекционни курсове и семинарни занятия. Докторантите разполагат със самостоятелен Кабинет на докторанта оборудвана с три компютърни конфигурации, с достъп до интернет и до ПИС „Сиела“ за справки в националното и европейското законодателство, както и със съдебната практика. Съвместно с преподавателския състав на факултета могат да се ползват предоставените на трите катедри кабинети и компютърните конфигурации с инсталирана ПИС „Сиела Норма“.

Докторантите по трудово право и обществено осигуряване могат да използват за нуждите на своето обучение и провеждането на дисертационните си изследвания специфичната материално-техническа база и оборудване на Юридическия факултет на ВТУ – специализирани кабинети и софтуер - Съдебна зала за провеждане на симулирани съдебни процеси, кабинет за юридически практики разполагащ с 30 места с 3 компютърни конфигурации, шрайбпроектор, мултимедия, интерактивна дъска, точка за безжичен интернет и Правна клиника съществуваща от 2005 г., на която е предоставена зала, разделена на две самостоятелни помещения с 15 места – за прием и работа/правни консултации с реални клиенти. При необходимост докторантите могат да ползват компютрите в трите специализирани компютърни учебни лаборатории на Корпус № 5 с общо 30 работни места, както и тези, които се намират в различни библиотечни и информационни центрове – близо 200 компютъра.

Освен безплатен интернет, ВТУ предоставя и възможност за ползване на системата „Eduroam“ (роуминг инфраструктура, използвана от академичните институции в Европа, Азия, Австралия и Канада).

По 6.1.2.

На докторантите по трудово право и обществено осигуряване се осигуряват условия и ресурси за осъществяване на необходимите изследвания и за подготовката на дисертационните трудове. През периода на обучението на докторантите се оказва нужната организационна помощ.

Докторантите във ЮФ на ВТУ имат възможност да участват в редица международни научни форуми, организирани от ВТУ, в това число и от ЮФ, както и в различни проекти и програми, като програмата „Еразъм“ и „Еразъм+“.

Постоянна практика на ВТУ, и в частност на неговия ЮФ, е при изготвянето на съответните бюджети да се предвиждат необходимите финансови разходи за командировки и такси участия в научните проекти в страната и в чужбина, в които участват докторанти.

По 6.1.3.

Докторантите по трудово право и обществено осигуряване могат при регламентирани правила да ползват библиотечните фондове на Централната университетска библиотека на ВТУ, която е включена в системата на вътрешното и международното библиотечно книгозаемане, която разполага с богат библиотечен фонд от над 400 000 тома. От 1992 г. в ЦУБ се получават основните периодични издания с юридическа тематика. Читалнята на централната библиотека осигурява 60 места. ЦУБ изготвя и издава библиографски справки и оказва библиографска и методическа помощ при подготовката на докторантите. Периодично се издава „Информационен бюлетин“ в две направления: „Нови книги“ и „Новини“.

Специализиран по отношение на правна литература е Библиотечно-информационният център в Корпус № 5 – звено на ЦУБ, читалнята на който разполага с 68 места. От 1992 г. Библиотечно-информационният център има абонамент за редица периодични правни издания: „Правна мисъл“, „Юридически свят“, „Съвременно право“, „Общество и право“, „Търговско право“, „Труд и право“, „Търговско и облигационно право“, „Собственост и право“, „Адвокатски преглед“, „De jure“ и др. Наличен е абонамент за дигитален архив на Държавен вестник. В доклада-самооценка на ДП (стр. 78) е посочено, че БИЦ попълва фондовете си с почти цялата новоизлязла специализирана литература, както и с книги – дарения от Европейския център, Съюза на юристите в България, адвокати и преподаватели. Докторантите на Юридическия факултет могат да ползват и чуждоезиковите библиотечно-информационни и културно-информационни центрове на ВТУ. Юридическата литература, постъпила в библиотеката след 2016 г. (до 2020 г.), наброява над 700 заглавия.

Централната университетска библиотека поддържа електронен каталог, включен в Католага на университетските библиотеки. Интернет каталогът на Университетската библиотека предлага връзки към електронните каталози на отделните филиални библиотеки, както и към интернет каталозите на Австрийската библиотека, Немската библиотека, „Балкани“, Библиотеката при Славистичен комплекс и библиотеката при Институт „Конфуций“, работещи с програмния продукт „Автоматизирана библиотека“ <http://libserver.uni-vt.bg/absw/abs.htm>.

В процеса на обучението си докторантите имат осигурен достъп до пълнотекстови научни публикации, анотации към публикации и наукометрични данни в електронните платформи: „Science Direct“, „ISI“, „Web of Science“, „Scopus“, до базите данни „JSTOR“ и „EBSCO“, до „Journal Citation Reports“, „Citation Index“, „EUR Lex: Право на ЕС“ (официален вестник на ЕС), „Oxford Academic Journal“ и др.

По 6.1.4.

ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ и Юридическия факултет са осигурили много добри възможности за публикуване на резултатите от научните изследвания на докторантите:

- от 2010 г. факултетът издава списанието „De jure“ (инд./реф. в: СЕЕОЛ), по две книжки годишно <http://journals.uni-vt.bg/dejure/bul/>;
- чрез УИ „Св. св. Кирил и Методий“ се публикуват сборници с доклади на преподаватели, докторанти и студенти от организирани на университетско и факултетно равнище научни прояви, например сборниците с доклади от двете общоуниверситетски докторантски конференции;
- Университетското издателство подготвя за печат и публикува автореферати на дисертации, както и монографии, представящи резултати от успешно защитени дисертационни изследвания.

За акредитационния период са предоставени данни за 12 публикации на 2 от

обучаваните докторанти.

От месец юни 2022 г. ВТУ се ангажира с финансова подкрепа при публикуването на статии в списания в чужбина, индексирани в световните бази данни „Scopus“ и „Web of Science“. Съобразно новата ал. 1 на чл. 6 от Методиката за определяне на разпределението на средствата за допълнителни трудови възнаграждения, награди или други финансови стимули за авторство или съавторство на научни публикации в списания, реферирани или индексирани в световните бази данни „Web of science“ или „Scopus“ <https://akr.uni-vt.bg/getnbdoc.aspx?d=511&f=511.pdf> докторантите, постдокторантите и студентите на ВТУ могат да получават индивидуални възнаграждения за публикуването (самостоятелно или в съавторство) на студии или статии в поредични издания, списания или сборници, индексирани в тези бази данни, както и за публикуването на монографии, индексирани в двете бази данни.

Констатации на Постоянната комисия за изпълнение на стандарт 6:

- *Материално-техническата база на ЮФ на ВТУ може да бъде определена като адекватна и осигуряваща висока култура на докторантското обучение. Факултетът поддържа и развива нейния потенциал чрез обновяване и изграждане на нови центрове и оборудване съобразно спецификата на учебната и научноизследователската дейност.*

- *Информационната инфраструктура на ВТУ е на съвременно технологично равнище. Поддържа се висока степен на осигуреност на обучението на докторантите с компютърна техника и информационни ресурси.*

- *Структурните звена на ВТУ и неговият ЮФ предоставят нужния достъп на докторантите до съответните научни издания и бази данни в подкрепа и улесняване на ориентацията им в обучението и мобилността. Създадени са условия за самостоятелна работа в университетската библиотека, компютъризирани работни места, 24-часов непрекъснат достъп до интернет.*

- *ЮФ на ВТУ и катедра „Частноправни науки“ стимулират научноизследователската дейност и творческата активност на докторантите чрез включването им в организирани научни форуми, представяне и публикуване на резултатите от дисертационните изследвания в реномирани правни издания.*

СТАНДАРТ 7. УПРАВЛЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯТА

По 7.1.1.

Административните структури, които събират, анализират и съхраняват информацията относно хода на докторантурите и качеството на обучение на докторантите, са: отдел „Докторанти“, който поддържа и съхранява централизирана база данни за докторантите и в изпълнение на функциите си координира и контролира дейностите по прием и обучение на докторантите и защитата на дисертационните трудове; „Организатор учебен процес“ на Юридическия факултет.

Удовлетвореността на докторантите от качеството на обучение се отчита с Анкетна карта за проучване мнението на студенти/докторанти/специализанти относно качеството на обучение във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“. Докторантите в Юридическия факултет имат възможност да попълват онлайн анкети за качеството на обучението. Анкетите са достъпни в реално време от всяко място на сайта на университета <http://www.uni-vt.bg/bul/pages/?page=4229&gid=100>

Кариерното развитие на завършилите докторанти се следи от Университетския кариерен център в сътрудничество с Клуба на възпитаниците на ВТУ – Алумни. Водещата катедра по частноправни науки също следи и има информация за кариерното развитие на своите докторанти.

Информацията за оценката на потребителите за степента на подготвеност на завършилите докторска програма се осигурява чрез формални и неформални срещи с представители на

Министерството на правосъдието, съдебната власт, държавната и общинската администрация, адвокатурата и др.

По 7.1.2.

В Юридическия факултет като основно звено на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ са приети и огласени правила за управление на качеството на образованието. Изградени са структури и са разработени вътрешнонормативни актове за функционирането на системата за наблюдение, оценяване, поддържане и усъвършенстване на качеството на обучение – от приема на студентите до тяхното успешно дипломиране, както и за тяхната професионална реализация и кариерно развитие.

На годишните отчети на катедра „Частноправни науки“ и на Факултетния съвет на ЮФ на ВТУ се анализира състоянието по изпълнението на докторската програма, обсъжда се изпълнението на индивидуалните учебни планове и поетапните резултати от обучението на докторантите, възникналите проблеми, необходимостта от обновяване на учебната документация. Всички докторанти участват задължително в заседанията на катедрата и изказват мнение по въпросите, свързани с тяхното обучение.

Въпроси във връзка с обявяване на конкурси, зачисляване на докторанти, определяне на теми и научни ръководители, откриване на процедури за защита и други се разглеждат текущо на катедрен и на факултетен съвет.

Констатации на Постоянната комисия за изпълнение на стандарт 7:

- ВТУ има изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението по докторските програми. Такава информация се събира, анализира, периодично се обсъжда и публично се огласява на университетско и факултетно ниво, като се обръща внимание на качеството на обучението и потребността от промяна.

- Чрез анкети и други форми се отчита мнението на работодателите и на докторантите и се следи тяхната реализация.

СТАНДАРТ 8. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОБЩЕСТВЕННОСТТА

По 8.1.1.

Цялата учебна документация, учебни планове, учебни програми, конспекти за изпитите, утвърдените дисертационни теми, имената на докторантите и научните им ръководители се отразяват в интернет страницата на ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“.

Актуална информация за всички дейности, свързани с обучението във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ може да се получи от официалния Интернет сайт на Университета посредством поддържания Електронен каталог на образователните програми, съдържащ Азбучен списък на акредитираните докторски програми. На докторантите по трудово право и обществено осигуряване са осигурени информационни ресурси и други възможности за достъп до източници на информация за изготвяне на библиографски справки по темите на техните дисертации, за запознаване със съдържанието на литературните и други източници и т.н.

На интернет страницата на университета е публикуван Справочник на докторанта, който съдържа подробна и детайлна информация за всички дейности по прием, обучение и завършване на образованието в ОНС „доктор“ - <https://www.uni-vt.bg/bul/pages/?page=3011>

Предоставяне на пълна информация за докторската програма „Трудово право и обществено осигуряване“ може да бъде получена и от „Организатор учебен процес“ в Юридическия факултет.

По 8.1.2.

На Интернет страницата на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ е осигурена информация за мобилност на докторантите чрез програмата „Еразъм +“, международно и вътрешно сътрудничество, договори за двустранно и вътрешно сътрудничество и др. – <https://erasmus-vtu.bg/> и <https://erasmus-vtu.bg/universiteti-ot-es-programni-strani>. По програмата „Еразъм+“ като

партньори на Юридическия факултет са посочени 19 университета от 16 европейски страни, а *договорите за двустранно сътрудничество* на ВТУ са със 128 висши училища, научни организации и фондации в 34 страни от почти всички континенти.

Форма на международно сътрудничество и международни научни комуникации са срещите на докторантите, които се осъществяват на основата на действащите двустранни договори и реализираните съвместни проекти с гостуващи преподаватели от чуждестранни университети: Трансилванския университет, гр. Брашов, Румъния; Университета в гр. Трир, Германия; Университета в Залцбург, Австрия; Университета „Яшар“, Турция; Даугавпилс университет, Латвия; Университета за приложни социални науки, Литва; Университета „Св. св. Кирил и Методий“, Северна Македония и др.

По.8.1.3.

В периода 2018-2022 г. докторанти от Юридическия факултет са взели участие в научни конференции, симпозиуми, семинари, кръгли маси, четения, сесии, част от които международни или с международно участие. Повечето научни форуми завършват с публикуване на научните материали на докторантите (с анотации на английски език) в сборници с научни доклади, както и в периодичния правен печат. По този начин чрез активната и системна публикационна дейност на докторантите се популяризира научната им продукция и творчески изяви, което е предпоставка за качествена научна продукция и бъдеща професионална реализация в сферата на образованието.

Периодично на интернет страницата на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ се публикуват отчетните годишни доклади, учебни и научни постижения, студентските дейности и постижения, програмни документи, планирани и осъществени събития в университета, във ЮФ и в неговите катедри.

Провеждат се също така традиционни (ежегодни) семинари в с. Рибарица (Тетевенско), където студентите и докторантите представят свои доклади по проблемите на правото, като изявени студенти на тези форуми впоследствие са приети за докторанти в ЮФ, което илюстрира и приемствеността във факултета.

Трайна практика на ВТУ, и в частност на ЮФ, е при изготвянето на съответните бюджети да се предвиждат необходимите финансови разходи за командировки и такси участия в научните проекти в страната и в чужбина, в които участват докторанти.

Констатации на Постоянната комисия за изпълнение на стандарт 8:

- *ВТУ и Юридическият факултет осигуряват процедури и практики за устойчиво публикуване на необходимата информация за възможностите и постиженията в областта на докторската програма.*

- *На докторантите по трудово право и обществено осигуряване са осигурени ресурси и възможности за достъп до източници на информация за запознаване с постиженията по темите на техните дисертации. Те имат възможности за представяне на резултатите от изследванията си пред по-широки и авторитетни международни форуми у нас и в чужбина*

- *Програмите за мобилност на докторантите по програмата „Еразъм+“ и по двустранните договори с чуждестранни университети са публични и достъпни на интернет страницата на университета.*

СТАНДАРТ 9. ТЕКУЩ МОНИТОРИНГ И ПЕРИОДИЧЕН ПРЕГЛЕД НА ПРОГРАМИТЕ

По.9.1.1.

Системата за управление на качеството във ВТУ подлежи на периодично одитиране чрез провеждане на вътрешни одити съгласно разработена процедура на планирани интервали от време от квалифицирани одитори, които събират и анализират информацията за

функционирането на системата. Предвидени са регулярни одити и текущ мониторинг от представители на студентите (докторантите) и потребителите на кадри.

Мониторингът и контролът се осъществяват на първо място от самата катедра, към която е акредитираната докторска програма, на следващо място от факултетния съвет, от отдел „НИХТИД“ в централната университетска администрация и от ресорния зам.-ректор по управление на качеството и акредитацията.

Предвижда се при актуализирането на обучението по ДП „Трудово право и обществено осигуряване“ да се привличат освен представители на съдилищата и администрациите, така и представители на работодателски организации и синдикални организации.

По 9.1.2.

ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ разполага със стандарти за разработване на учебната документация за обучение в ОНС „доктор“ във всичките ѝ форми на обучение – редовно, задочно, дистанционно и на самостоятелна подготовка. Във ВТУ има строго регламентирани процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация, свързана с докторските програми (учебни планове, учебни програми и т.н.).

При актуализирането на обучението по ДП „Трудово право и обществено осигуряване“ се разчита и на мнението на самите докторанти, отразени в анкети и проучвания, които внимателно се анализират, за да се осигурят възможностите за динамична промяна на образователната среда. Провеждат се регулярни срещи с практикуващи юристи, като по този начин се акцентира допълнително на практическите елементи в обучението на докторанти, като обратната връзка от тези срещи допълва данните за нуждите на практиката и за евентуални промени в програмата на обучението на докторантите.

Констатации на Постоянната комисия за изпълнение на стандарт 9:

- ВТУ и неговият ЮФ имат нормативно заложените процедури за анализиране, периодично одитиране и осъвременяване при необходимост на документацията, свързана с ДП „Трудово право и обществено осигуряване“.
- ЮФ на ВТУ осигурява процедури и практики при планирането и изпълнението на дейностите по повишаване на ефективността на ДП „Трудово право и обществено осигуряване“.

СТАНДАРТ 10. ЦИКЛИЧНО ВЪНШНО ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО

По 10.1.1

ВТУ осигурява изпълнение на планирани дейности за самооценка и външни оценки в съответствие с *Вътрешните правила за администриране на процедури по програмна акредитация на професионални направления/специалности от регулираните професии, докторски програми и следакредитационно наблюдение и контрол във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“.*

Годишните вътрешни одити на професионално направление „Право“ обхващат и акредитираните докторски програми.

Всека година се провеждат надзорни ресертификационни одити на *Системата за управление на качеството* от сертифициращата организация DQS, последният от които е от месец април 2022 г.

Външни проверки на докторската програма се извършват от Националната агенция по оценяване и акредитация по линия на провежданите акредитационни процедури. В доклада-самооценка се посочва, че посредством дейностите за самооценяване и външни оценки са постигнати конкретни резултати, свързани с усъвършенстване на обучението по докторската програма. Действието на системата изгражда среда, в която се предприемат мерки в пълно съответствие с препоръките на НАОА. В резултат на това се отчита успешна подготовка на зачислените докторанти и придобиването на ОНС „доктор“ от защитилите дисертационните си

трудовете докторанти..

Констатации на Постоянната комисия за изпълнение на стандарт 10:

- Докторските програми на Юридическия факултет на ВТУ периодично преминават през вътрешно оценяване на качеството в съответствие с университетската правна уредба. Външно оценяване се извършва по линия на НАОА.
- Съгласно изискванията на НАОА са изготвени доклади-самооценки по повод искане за последваща акредитация на докторската програма по трудово право и обществено осигуряване.

Силни страни	Слаби страни
<p>Налице е законово изискуемият минимален академичен капацитет за акредитиране на докторска програма по трудово право и обществено осигуряване: един хабилитиран преподаватели – доцент с ОНС „доктор“ (II ОТД), подал декларация за участие в акредитацията на професионалното направление „Право“ на ВТУ. Перспективен в академичното си развитие е и нехабилитираният преподавател – главен асистент с ОНС „доктор“.</p> <p>ЮФ на ВТУ „Св.св. Кирил и Методий“ разполага с необходимата материално-техническа база и информационна инфраструктура за обучение на докторантите.</p>	<p>Хабилитираният преподавател в областта на докторската програма е на първи ОТД в друго висше училище.</p> <p>Не се използват възможностите за международен академичен обмен на докторанти по тази докторска програма.</p> <p>Не се използват възможностите за включване на докторантите в научноизследователски проекти.</p>
Възможности	Заплахи
<p>Налице са предпоставки за осъществяване на академичен обмен и за по-активно участие на докторантите в международна мобилност и в изпълнение на научноизследователски проекти.</p> <p>Към докторската програма има интерес от магистрати и други практикуващи юристи, както и от завършили студенти.</p>	<p>Силна конкуренция на национално ниво – същата докторска програма е акредитирана в още осем висши училища и организации.</p>

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

С оглед изложените резултати от извършената проверка и изводите по отделните стандарти на Критериалната система на НАОА, Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана при НАОА изразява мнение пред Акредитационния съвет на НАОА, че може да се даде акредитация за прием и обучение в ОНС „доктор“ по докторска програма „Трудово право и обществено осигуряване“ в Юридическия факултет на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“.

Предвид установените в резултат на проверката слабости на докторската програма, Постоянната комисия препоръчва:

1. *Да се продължи изпълнението на препоръка № 3 от предходната акредитация.*
Срок: постоянен
2. *Да се назначи хабилитиран преподавател на I ОТД.*
Срок: до следваща акредитация
3. *Да се предприемат мерки за стимулиране на включването на докторанти в научноизследователски проекти и в програми за мобилност.*
Срок: постоянен
4. *Докторската програма да се съпостави с други аналогични ДП програми в чуждестранни висши училища и научни организации, за да се разкрият потенциалните възможности за мобилност на докторантите.*
Срок: 31.05.2024г.
5. *Да се актуализира конспектът за конкурсен изпит като се добави библиография към него с релевантни български и чужди автори.*
Срок: 31.05.2024г.

Председател на ПКСПНСО:
доц. д-р Екатерина Салкова